

2022. december 18.

© Összeállította: Illés Eszter eszter.illes@gmail.com

Weyde Gizella (Kassa 1894. VIII. 6. – Halle and der Saale 1984. II. 28.)

Festőművész, restaurátor, művészettörténész

Középiskolát Pozsonyban végezte el

1919 – 1920 Budapest, Képzőművészeti Akadémia hallgatója (Lyka Károly, Hekler Antal tanítványa)

1920 – 1921 Bécsi egyetemen művészettörténetet hallgat

1921. XII. 5. Doktorált

Münchenben (Wölfflin) művészettörténetet tanult

1919-től tagja a pozsonyi Kunstverein-nek

1921–1928 között a pozsonyi Városi Múzeum művészettörténésze

1928-tól Halle, képrestaurálást tanult

1929-ben férjhez ment Fritz **Leweke** templomfestő-restaurátorhoz és Halleben telepedett le

Forum

Híradó

Grenzbote

Névváltozatai:

Weide Gizela

Weide Gizella

Leweke-Weyde Gizella

Weyde Gizella

Weyde-Leweke Gizella

Weyde, Gisella

I. Monográfiák

1919

*A pozsonyi szent Erzsébetről nevezett szüzek temploma és kolostora. Pozsony: Angemayer Károly kiadása, 1919. 21 p. 19 t. (Pozsony városi monographiák, 2.)
3996/2=00052815

1924

*Die evangelische Kirche und ihr Erbauer Mathäus Walch. Pozsony: Schriftenniederlage des Diakonissen-Mutterhauses der ev. Gemeinde A. B., 1924. 20 p.

1926

*Pressburgs Schönheit und ihre Erhaltung. Pressburg: Urania Wissenschaftlicher Verein, 1926. 27, 1 p. 9 t.
2469=00101197, OSZK95.467

1928

*Tafelbilder des XV. Jahrhunderts. Ceskoslovenska republika, Bratislava. Berlin, 1928.

*Weyde, G.: Über moderne Kunst. Warnadorf: Strache H.: 1928. 1-2. p.

Kluny.: *Hochschulwissen*, 1928.

OSzK66.773

Weyde, Gisella – **Benesch**, Otto: Zwei niederländische Altarflügel in der Pressburger „Tiefenwegkapelle“. *Pantheon*, München I. 1928. I-VI. 68-70. p. 2 ill., [I.] t.

1930

**Pressburger Baumeister der zweiten Hälfte des 18. Jahrhunderts*. Pozsony: 1930.

1962

**Katechetische Haftbilder. Teil 1. Die Kindheitsgeschichte Jesu*. Hrsg. im Auftrag d. Ordinariate u. Kommissariate d. Kathol. Kirche ... der DDR. Leipzig: St. Benno-Verlag, 1962. 44 p. ill.

1964

*- **Kruse**, Johannes: *Katechetische Haftbilder. Teil 2. Das öffentliche Leben Jesu*. Leipzig: St. Benno-Verlag, 1962.

II. Cikkék folyóirat és tanulmánykötetek

1928

Két XV. századbéli oltárkép a Pozsony melletti mélyúti kápolnában = Zwei Tafelbilder des XV. Jahrhunderts in der Pressburger Tiefenweg-Kapelle. – **Benesch**, Otto: A Weyde G. dr által felfedezett képek meghatározásához... = Einige Bemerkungen zur kunstgeschichtlichen Stellung... *Archaeologiai Értesítő* XLII. 1928. 155-158., 325-326. p. 1 ill.; 2 ill.: IV-V. t.

1931

A podolini Szent Katalin-szobor helyreállítása. *Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyvei = Jahrbücher des Museums der Bildenden Künste in Budapest* VI. 1929-1930 (1931). 232-236. p. 3 ill.

Ismerteti:

Éber László: A Szépművészeti Múzeum hatodik évkönyve. *Magyar Művészet* VIII. 1932. 9-10. sz. 316-319. p.

Elek Artúr: Az Szépművészeti Múzeum Évkönyve. *Nyugat* XXV. 1932. I. 1. sz. 42-45. p.

[**Elek** Artúr] (**e. a.**): A Szépművészeti Múzeum VI. Évkönyve. *Újság* VII. 1931. XII. 29. kedd 294. sz. 8. p.

Forrás: PIM.948/2012.OSzK.x

Genthon István: Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum évkönyvei VI. 1931. *Napkelet* X. (18.) 1932. IV. 1. 4. sz. 296-297. p.

Genthon István: Johann Bergl a budapesti egyetemi templom mennyezetfestője. Pápa, 1931. – **Fleischer** Gyula: A felsőelefánti Gróf Edelsheim-Gyulai kastély és mennyezetképei. Budapest, 1931. (Kl. az O. M. Szépművészeti Múzeum Évkönyveiből.) *Századok* LXVII. 1933. VII-VIII. 7-8. sz. 345-346. p.

[**Hajós**] (**E. M. H.**): Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyvei (Jahrbücher des Kgl. Ungar. Museums der Bildenden Künste). 6. Bd. 1929-30. Bp.: Orsz. Magy. Szépműv. Muz. 1931. *Ungarische Jahrbücher*, Berlin; Leipzig XI. 1931. 507. p. [Gombosi, Baldass, Fleischer, Ybl]

Jirmounsky, Malkiel: Les tableaux retrouvés d'Antonio de Pordenone... *Gazette des Beaux-Arts*, Paris VIe période 74e année VIII. 1932. XII. 325-326. p.

Kampis Antal: Az Országos Magyar Szépművészeti Múzeum Évkönyvei. VI. 1929-30. Szerk.: Petrovics Elek. *Archeológiai Értesítő* ÚF. XLV. 1931. 278-282. p.

(**P. N.**): Petrovics Elek: A Szépművészeti Múzeum évkönyve. Bp. 1931. *Diarium* II. 1932. 1-2. sz. 31-32. p.

Ybl Ervin: Régi műalkotások mai szemmel nézve. A Szépművészeti Múzeum Évkönyve. *Budapesti Hírlap* LI. 1931. VII. 26. vasárnap 168. sz. 18. p.
217/2008.06.24.OSzK.x
Most jelent meg! *Magyar Művészet* VII. 1931. 5. sz. 312 p. [hirdetés 8 sorban]
Most jelent meg! *Magyar Művészet* VII. 1931. 7. sz. 432 p. [hirdetés 8 sorban]

1933

*Ist Denkmalpflege Romantik? *Forum* III. 1933. Nr. 1. 22-23. p.

1935

*Barocke Altargemälde in Pressburger Kirchen. *Forum* V. 1935. 85/89-91. p.

1937-1938

*Weniger bekannte Pressburger Bildhauer. *Forum* 1937-1938.

2014

Romantikus műemlékvédelem [1932] = Romantic monument protection? *Műemlékvédelem* LVIII. 2014. 4. sz. 298-301., II. p. 2 ill.
A szerkesztő megjegyzéseivel
Fordította: **Somorjay** Sélysette
Angol nyelvű kivonattal

III. Előadások kéziratai, kiadatlan kéziratok

**Probleme der frühgriechischen Vasenmalerei*
Doktori disszertáció. Wien, Universität Wien. 1921. XII. 5.

IV. Könyvismertetések

V. Kiállítás-rendezések, katalógusok, Szépművészeti Múzeum

VI. Folyóirat, sorozat szerkesztések, fordítás, lektorálás

1926

Művészeti lexikon. Építészet, szobrászat, festészet, iparművészet*. Szerkesztette: **Éber László.
Budapest: Győző Andor Kiadása, 1926.
Szócikk

Illusztrálás

1915

*[**Riemer** Ada] Ada néni: *Mese és valóság. Mesék és történetkék*. Budapest: Szerző;
Budapesti Hírlap Nyomdája, 1915. 115 p. ill.
OSzK298.939
Képes mesekönyv

VII. Róla szóló irodalom, interjúk, lexikon-szócikk, adattárak

1928

***Graulich**, Elsa: Gisella Weyde. *Grenzbote*, Pressburg 1928. IX. 4.

1934

**Fünfzig Jahre Pressburger Kunstvereine 1884-1934*. Pozsony: 1934.

1968

*100 rokov Mestského múzea v Bratislave 1868-1968. jubilejny zv. Ved. Red.: František **Kalesný**. Red. Martin **Benkovič**. Bratislava: Obzor, 1968. 299-300. p. (Spisy Mestského múzea v Bratislave : acta Musei Civitatis Bratislavensis)

<http://www.stepnyvlk.sk/Frantisek-Kalesny-100-rokov-Mestskeho-muzea-v-Bratislave-1868-1968-d594.htm>

ODR.:OSZK, MNM Kvt.:

http://hunteka.asp.hunteka.hu/mnm/index.jsp?from_page=details&page=details&dbname=database&bib1id=4&bib1field=0&term=235171

1994

***Ciulisová**, Ingrid: Gizela Weide a ochrana bratislavských pamiatok. *Pamiatky a múzeá* 1994. Nr. 1. 30-31. p.

2005

***Ciulisová**, Ingrid: Spomeniku Gizela Weyde (6. 8. 1894 – ca. 1974). *Ars XXXVIII*. 2005. Nr. 1. 67-69. p.

2011

***Ciulisová**, Ingrid: *Dejepis umenia na Slovensku*. Bratislava, 2011. 153-159. p.

2014

Ciulisová, Ingrid: A múltból – a jelennek. Weyde Gizella (1894-1984) = Gizella Weyde (1894-1984). *Műemlékvédelem* LVIII. 2014. 4. sz. 290-293., II. p. 6 ill. [portréjával]

Fordította: **Racsó** Erzsébet

Bardoly István: Kiegészítések és árnyalások – Weyde Gizelláról = Supplements and diversification – on Gizella Weyde. *Műemlékvédelem* LVIII. 2014. 4. sz. 294-297., II. p. 5 ill. Angol nyelvű kivonattal [24 sorban]

Lexikon

1997

KKK: Weyde-Leweke Gizella. In: *A cseh/szlovákiai magyar irodalom lexikona 1918-1995*. Főszerkesztő: **Fónod** Zoltán. Pozsony: Madách-Posonium, 1997. 364-365. p. ISBN 80-7089-266-8

2005

Weyde-Leweke Gizella 1894. In: *Jegyzett magyar festőművészek almanachja 1800 – 1914. Adattár*. Szerkesztette: **Wittek** Zsolt. [Budapest]: Orlikon Kiadó, 2005. 242. p. [3 sorban]

Lektorálta: **Vadász** Tamás

ISBN 963-218-118-2

Nachlaß der Kunsthistorikerin, Malerin und Restauratorin Dr. Gisela Leweke-Weyde - Mscr. Dresd.App.2482 : geb.: 6.8.1894, gest.: 28.2.1984; [Spezialkatalog] 29 Bl. Dresden, Digitale Sammlungen / Sächsische Landesbibliothek – Staats- und Universitätsbibliothek Dresden, Saxonica

Kubička Kucsera Klára: Weyde Gizella. In: *A (cseh)szlovákiai magyarok lexikona Csehszlovákia megalakulásától napjainkig*. Szlovákiai adatbank [2015.VI.27.]

<http://adatbank.sk/lexikon/weyde-gizella/>

Fotók:

Műemlékvédelem 2004. 4. sz. 290. p.